

Toimintasuunnitelma 2011

Suomen yliopistokirjastojen neuvoston toimintaa ohjaavat seuraavat strategiset päämäärät:

1. yliopistokirjastojen vaikuttavuuden edistäminen yliopistojen perustehtävien suorittamisessa
2. yhteiskunnalliseen päätöksentekoon ja julkiseen keskusteluun vaikuttaminen erityisesti tietoaisteiden saannin varmistamiseksi
3. neuvoston kansallisen ja kansainvälisen näkyvyyden lisääminen
4. yhteisten toimintatapojen kehittäminen
5. toimialan tuottavuuden parantaminen

Vuonna 2011 toiminnan painopisteet ovat:

JULKAISUREKISTERIT, JULKAISUARKISTOT JA JULKAISUJEN ARVIOINTI

Julkaisurekisterit, julkaisuarkistot ja julkaisufoorumiasiat halutaan nostaa toimintasuunnitelmaan. Koska kirjastoilta odotetaan tällä alueella paljon, neuvosto tulee seuraamaan näitä asioita aktiivisesti. Puheenjohtaja on JURE-ohjausryhmän jäsen.

KIRJASTOJEN TOIMINNAN ARVIOINTI- JA VAIKUTTAVUUSMITTARISTO

Mittaristo on nyt kehitetty. Seuraava vaihe olisi viedä se käytäntöön. Vuonna 2011 neuvoston tulee tekemään ehdotuksia, miten arviointi- ja vaikuttavuusmittaristoa voidaan hyödyntää. Työvaliokunta valmistelee asiaa.

KOKOELMA- JA KAUKOPALVELUPOLITIikka

Neuvosto tulee tarkastelemaan myös kokoelma- ja kaukopalvelupolitiikkaa yliopistokirjastojen näkökulmasta. Linnea2-konsortion piirissä on jo sovittu kaukopalvelua koskevasta selvityksestä. Selvityksen jälkeen neuvosto muodostaa oman kantansa kaukopalvelupolitiikkaan ja tarvittaessa keskustelee asiasta myös Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Kokoelmapolitiikan puitteissa käsitellään myös isojen e-lehtipakettien sisältöä ja arvioidaan niitä. Työvaliokunta valmistelee asiaa.

TULEVAISUUDEN TEKNIikat JA KIRJASTOJÄRJESTELMÄ

Yliopistokirjastot ovat mukana uuden kirjastojärjestelmän hankintaan liittyvissä vaatimusmäärittelyissä. Neuvosto pitää tärkeänä, että Kansalliskirjasto valmistelee ja neuvottelee yliopistokirjastoja koskevat asiat ensin yliopistokirjastojen kanssa ennen niiden viemistä OKM:n neuvotteluihin.

Kristiina Hormia-Poutaselta on pyydetty neuvoston toukokuun kokoukseen katsaus Kansalliskirjaston järjestelmien kehittämiseen liittyvästä kokonaissuunnitelmasta ja aikataulusta.

KANSAINVÄLISTYMISEN TUKEMINEN

Kansainvälistymisen tukemiseen kartoitetaan, minkälaisia kontakteja yliopistokirjastoilla on ja mihin tahoihin. Sihteeri toteuttaa kartoituksen jo alkuvuodesta. Vuonna 2011 pitää jo valmistautua IFLA 2012 – konferenssiin. Kootaan yhteen myös kaikkien yliopistokirjastojen suunnitelmat IFLA:n 2012 puitteissa kokonaiskuvan muodostamiseksi. Tällä hetkellä on jo mahdollisesti suunnitteilla mm. satelliittikonferensseja ja kirjastovierailuita. SYN esittää konferenssissa posterin ja järjestää mahdollisuuksien mukaan tapaamisia eri sektioiden standing komiteoiden kanssa.

VIESTINNÄN KEHITTÄMINEN

Lisätään SYN:in omasta toiminnasta tiedottamista ja pyritään SYN:in näkyvyyden parantamiseen. Hyödynnetään sosiaalisen median välineitä, mm. blogia, johon jokaisesta kirjastosta tuotettaisiin tekstiä ainakin kerran vuodessa. Blogin tavoitteena on benchmarkkaus, eli hyvien käytäntöjen jakaminen.

Kartoitetaan sosiaalisen median käyttöä viestinnän tukena yliopistokirjastoissa. Uutuudenviehätyksen poistuttua olisi koottava käytännön arviointia. Sosiaalista mediaa on hyödynnetty vaihtelevasti eri yliopistokirjastoissa, organisaation Facebook-sivut, Twitter-tilit tai organisaation blogit (joskus myös yksittäisten hankkeiden blogit) ovat näistä tavallisimpia, mutta niitä ei ole vielä läheskään kaikilla. Toteutetaan kartoittava kysely sosiaalisen median käytöstä yliopistokirjastoissa. Painopisteenä on sosiaalisen median rooli viestinnän tukemisessa ja hyödyntämisessä. Sihteeri laatii kyselyn yliopistokirjastoille.

OPETUKSEN JA OPPIMISEN TUKI: INFORMAATIOLUKUTAITO JA E-KIRJAT

Toteutetaan kysely siitä, missä yliopistoissa ja missä laajuudessa Informaatiolukutaidon opetus kuuluu jo opetusohjelmaan. Samassa kyselyssä voidaan kysyä siitä, mitä tuloksia informaatiolukutaidon opetuksella on saatu aikaiseksi, esim. valmistuneiden arvioita. Kyselyn tavoitteena on saada väline keskustella yliopiston johdon kanssa infolukutaidon merkityksestä. Tavoitteena on myös osaamisen jakaminen kirjastojen välillä. Suomen yliopistokirjastojen neuvosto voi myös antaa ehdotuksia miten jatkossa voisi toimia IL-asioissa.

E-kirjojen merkitys on kasvanut kurssikirjoina. Kyselyssä kysytään myös e-kirjojen käytöstä kurssikirjoina. Kyselyn tulokset raportoidaan näkyvästi. Yliopistokirjastojen hyvien kokemusten perusteella tehdään ehdotuksia yliopistokirjastoille siitä, miten ne voisivat entisestään edistää IL-opetusta omissa yliopistoissaan.

TUTKIMUKSEN TUKI

Toteutetaan tutkimuksen tuen verkosto samaan tapaan kuin aiemmat IL-verkosto ja sisällönkuvailuverkosto. Verkosto toteutetaan nimellä tutkimuksen tuen verkosto. Verkoston tehtävänä on kartoittaa ja avata mitä on scientific literacy (tutkimuksellinen lukutaito, tieteellinen lukutaito). Verkoston

tehtävänä on kuvata ja tuottaa kirjastojen tutkimukselle antama tuki. Tärkeinä osa-alueina siinä ovat mm. bibliometrinen analyysi, scientific literacyn opettaminen ja tiedonhakupalvelut. Verkoston toimintaa ohjaa ohjausryhmä, johon kuuluvat Päivi Kytömäki, joka toimii verkoston vetäjänä, muut jäsenet ovat Anne Lehto, Tua Hindersson-Söderholm ja Irma Pasanen. Ohjausryhmä pyytää kommentteja koko neuvostolta ja yhteistyösihteerin osallistuu kommenttien kokoamiseen.

MENTOROINNIN JA VERTAISTUEN MERKITYS KIRJASTOJEN JOHTAMISESSA

Neuvostolla on edelleen tärkeä merkitys yliopistokirjastojen johtajien vertaistuen antajana.

Perustetaan varajohtajien oma foorumi, Helena Hämynen (Itä-Suomen yliopiston kirjasto) kutsuu foorumin koolle.

STRATEGIATYÖN KÄYNNISTÄMINEN

Strategiatyön käynnistäminen. Uusi strategia laaditaan vuosille 2013- 2017. Strategian laadinnan yhteydessä päivitetään tarpeen mukaan myös viestintäsuunnitelma. Vuonna 2011 muodostetaan strategiaryhmä, joka vastaa strategiastyöstä ja valmistelusta neuvoston kokouksiin. Strategiastyö käynnistetään 2011 ja sitä jatketaan vuonna 2012.

NEUVOSTON EDUSTUKSET

Suomen yliopistokirjastojen neuvostolla on vuonna 2011 edustukset:

Varastokirjaston johtokunta (1.3.2010-):puheenjohtaja: Ari Muhonen, Aalto-yliopisto, varapuheenjohtaja Ulla Nygrén, Turun yliopisto.

Kansalliskirjaston johtokunta (2010-2014): Mirja Iivonen, Tampereen yliopisto, varalla Pia Södergård, Åbo Akademi. Mirja Iivonen on ilmoittanut eroavansa johtokunnan jäsenyydestä ja työvaliokunta on ehdottanut hänen tilalleen Päivi Kytömäkeä.

Kansallinen digitaalinen kirjasto, ohjausryhmä (2008-2011): Päivi Kytömäki, Oulun yliopisto

Kansallinen digitaalinen kirjasto, Saatavuus-jaos (2008-2011): Arja-Riitta Haarala, Tampereen teknillinen yliopisto, varajäsen Kimmo Tuominen, Jyväskylän yliopisto

FinELib-ohjausryhmä (2010-2012): Mirja Iivonen, Tampereen yliopisto, varalla Ari Muhonen, Aalto-yliopisto.

FinELib-konsortio-ryhmä (2010-2012): Ari Muhonen, Aalto-yliopisto, puheenjohtaja, varajäsen Jarmo Saarti, Itä-Suomen yliopisto, jäsen Pirjo Rajakiili, Helsingin yliopisto

IL-tukiryhmä (2010-2012): Ulla Nygrén, Turun yliopisto, varajäsen Hellevi Hakala, Teatterikorkeakoulu

Kansalliskirjasto, kirjastotoiminnan vaikuttavuuden arviointiryhmä (2010-2013): Jarmo Saarti, Itä-Suomen yliopisto, Päivi Kytömäki , Oulun yliopisto, Susanna Parikka, Lapin yliopisto

IFLA 2012 kansallinen komitea: Ari Muhonen, Aalto-yliopisto

Tietohuoltokomitea 2010-2011: Vuokko Palonen, Vaasan yliopisto

Kirjastot.fi-ohjausryhmä 2010-2011: ei valittua jäsentä

Lisäksi neuvoston jäseniä toimii muiden sidosryhmien asiantuntijoina.

NEUVOSTON TYÖVALIOKUNTA

Mirja Iivonen (pj.)

Tua Hindersson-Söderholm

Päivi Kytömäki

Vuokko Palonen

Susanna Parikka

Jarmo Saarti